

Timo Heinonen kok

Kirjallinen kysymys opettajarekisterin perustamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Suomesta puuttuu edelleen valtakunnallinen opettajarekisteri, vaikka sen tarve on tunnistettu pitkään ja sen valmistelu ehti edetä pitkälle vuonna 2023 edellisen hallituksen aikana. Opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Opetushallituksen tuottamat selvitykset, vaikutusarvioinnit ja kustannuslaskelmat ovat jo olemassa.

Opettajarekisterin keskeinen tarkoitus on varmistaa, että opetuksen järjestäjillä, mutta myös oppilailla ja heidän vanhemmillansa, on käytössään ajantasainen tieto opettajien kelpoisuuksista ja täydennyskoulutuksesta. Rekisterin avulla voitaisiin varmistaa, että jokaisen oppilaan opetuksesta vastaa pätevä ja koulutettu opettaja. Tällä hetkellä opettajan sijaisena voi toimia lähes kuka tahansa, vaikka tehtävänimike on edelleen ”opettaja”. On merkittävä ero siinä, opettaako oppilasta pedagogisesti koulutettu opettaja vai tehtävään palkattu sijainen ilman koulutusta.

Suomalaisten oppimistulosten heikentyessä ja oppimisen tuen tarpeiden kasvaessa tarvitaan toimia, joilla voidaan vahvistaa opetuksen laatua kustannustehokkaasti. Opettajarekisteri olisi yksi selkeimmistä ja edullisimmista keinoista tukea sekä tasa-arvoista opetusta että laadunvalvontaa.

Tällä hetkellä Suomessa ei ole tarkkaa tietoa koulutettujen opettajien määrästä, heidän osaamisprofiileistaan tai täydennyskoulutustarpeistaan. Tämä vaikeuttaa sekä opettajankoulutuksen suunnittelua että alueellista rekrytointia. Tilanne korostuu erityisesti oppimisen tuen lakiuudistuksen myötä, jolloin esimerkiksi erityisopettajien riittävyys ja saatavuus ovat keskeisiä edellytyksiä uudistusten onnistumiselle.

Ilman kelpoisia opettajia uudistusten tavoitteet jäävät helposti toteutumatta. Lisäksi syntyvyyden lasku haastaa kuntia tarkastelemaan, miten opetusta järjestetään yhdenvertaisesti ja laadukkaasti kaikille lapsille ja nuorille eri puolilla Suomea.

Opettajarekisterin perustamista tukemaan on avattu joulukuussa 2025 kansalaisaloite, joka osoittaa aiheen olevan laajasti kansalaisia huolettava ja yhteiskunnallisesti merkittävä. On syytä kysyä, miksi tämä koulutuksen laadun ja yhdenvertaisuuden kannalta keskeinen uudistus ei ole edennyt.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 68/2026 vp

Onko hallitus valmis toteuttamaan opettajarekisterin tällä hallituskaudella?

Helsingissä 6.3.2026

Timo Heinonen kok